

Guía Docente				
Datos Identificativos			2016/17	
Asignatura (*)	Políticas sociais en perspectiva comparada	Código	615525001	
Titulación	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencia Política da Administración			
Coordinación	Fernández Suárez, Mónica Belén	Correo electrónico	belen.fernandez.suarez@udc.es	
Profesorado	Cano Ruiz, Esther	Correo electrónico	esther.cano.ruiz@udc.es	
	Cardesin Diaz, Jose Maria		j.m.cardesin@udc.es	
	Fernández Suárez, Mónica Belén		belen.fernandez.suarez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A materia pretende abarcar os distintos modelos de Estado do Benestar europeos aplicando a metodoloxía comparada. Trátase dunha visión xeral da política social europea que irá desgrando algúns pilares do Estado do Benestar: sistema de saúde, educacións e Seguridade Social. A parte práctica da materia consistirá na elaboración de indicadores comparados entre os distintos países empregando fontes de datos secundarias.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.
A3	CE3 - Deseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B17	CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.
B20	CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas.
C1	CT1 - Reflexionar, chegar a conclusións e propoñer solucións a través do traballo en equipo.
C5	CT5 - Aplicar un razoamento crítico na reflexión teórica e no desenvolvemento práctico do traballo profesional e investigador.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
A2.CE2-Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.	AM2		
A3. CE3-Deseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social	AM3		
B14. CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.		BM14	
B17-CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.		BM17	
B20- CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas.		BM20	
C1-CT1 - Reflexionar, chegar a conclusións e propoñer solucións a través do traballo en equipo.			CM1
C5-CT5 - Aplicar un razoamento crítico na reflexión teórica e no desenvolvemento práctico do traballo profesional e investigador.			CM5

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Historia e nacemento do Estado do Benestar.	

2. Definición de conceptos básicos sobre políticas sociais	
3. O estudo comparado das transformacións do Estado do Benestar e as políticas sociais.	
4. Os distintos modelos de Estados do Benestar e as súas semellanzas e diferencias	
5. A construción de indicadores para a comparación de políticas sociais	
6. As políticas de Seguridade Social na Unión Europea.	
7. As políticas educativas na Unión Europea.	
8. As políticas sanitarias na Unión Europea.	
9. Desafíos do Estado do Benestar en Europa.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 B20 B14	18	36	54
Recensión bibliográfica	C5	1	17	18
Proba práctica	A3 B17 C1	18	54	72
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As explicacións maxistras consisten nas clases teóricas para as cales se asignarán unha serie de leituras que serán necesarias para o debate e participación na aula.
Recensión bibliográfica	A avaliación da parte teórica consistirá nunha reseña dun libro ao que hai que sumarlle as leituras obrigatorias da parte teórica asignadas ao alumnado.
Proba práctica	A proba práctica consistirá na creación de indicadores comparados entre dúas unidades territoriais (estados, autonomías ou localidades) en relación ao seu sistema de Estado de Benestar ou política social. Estas prácticas explicaranse durante as clases e mediante a asistencia a titorías.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba práctica	A elaboración de indicadores para realizar unha análise comparada empregando fontes secundarias de políticas sociais levará acompañado asesoramente na aula e en titorías para aclarar dúbidas e orientar no enfoque do método comparado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A2 B20 B14	A asistencia e participación activa durante as sesións maxistras terá un valor do 10 por cento da nota. Para o alumnado non presencial ou a distancia implicará un acceso a través da moodle e consulta dos materiais elaborados para o seguimento da materia a distancia.	10
Recensión bibliográfica	C5	A recensión bibliográfica xunto coas leituras obrigatorias da materia implicarán un 40 por cento da nota global da materia. O alumnado semi-presencial ou a distancia poderá realizar esta tarefa adecuando a bibliografía ao acceso que poida ter no estranxeiro.	40

Proba práctica	A3 B17 C1	A resolución do traballo en grupo de como máximo 2 ou 3 persoas sobre un estudo comparado de políticas sociais terá un valor dun 50 por cento. Para o alumnado semi-presencial ou a distancia daranse instrucións precisas colgadas na moodle, e poranse en marcha titorías on-line.	50
----------------	-----------	--	----

Observacións avaliación

Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Adelantado, J. (2000). Cambios en el Estado del Bienestar. Políticas sociales y desigualdades en España. Barcelona: Icaria - Esping-Andersen, G. (2000). Fundamentos sociales de las economías postindustriales. Barcelona: Ariel - Esping-Andersen, G. & Palier, B. (2010). Los tres grandes retos del Estado del bienestar. Barcelona: Ariel - Moreno, L., & Mari-Klose, P. (2013). Las Transformaciones del Estado de bienestar Mediterráneo: Trayectorias y retos de un régimen en Transición. E. del Pino and M. Josefa rubio (eds), Los Estados de bienestar en la Encrucijada. Madrid: Technos - Moreno, L., & Mari-Klose, P. (2014). La Europa asocial. Crisis y Estado del bienestar.. Revista Española de Investigaciones Sociológicas (145) - Del Pino, E. & Rubio Lara, M. J. (2013). Los Estados de Bienestar en la encrucijada. Políticas sociales en perspectiva comparada. Tecnos: Madrid - Guillén, A. M., González-Begega, S., & Balbona, D. L. (2016). Austeridad y ajustes sociales en el sur de Europa. La fragmentación del modelo de bienestar mediterráneo. Revista Española de Sociología (RES), 25(2), 261-272. - Castles, F. G., Leibfried, S., Lewis, J., Obinger, H., & Pierson, C. (Eds.). (2012). The Oxford handbook of the welfare state. OUP Oxford. - Navarro, V. (2015). Ataque a la democracia y al bienestar. Crítica al pensamiento económico dominante. Barcelona: Anagrama
Bibliografía complementaria	- Moreno, L. (2012). La Europa asocial. ¿Caminamos hacia un individualismo posesivo?. Península: Barcelona - Muñoz, L. G., & Modroño, P. R. (2015). Las raíces neoliberales de la crisis económica e institucional en España desde un enfoque feminista. Pensar desde abajo, (4), 61-84. - Morán, M. P. (2013). Desiguales por ley: las políticas públicas contra la igualdad de género.. Madrid: Editorial Catarata

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Fontes de información e técnicas estatísticas para a análise das políticas sociais/615525007

Austeridade e precariedade na era da globalización/615525002

Materias que continúan o temario

Cambios sociodemográficos e territoriais/615525023

Deseño, xestión e avaliación de políticas sociais/615525009

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

